

Mottagare
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Översyn av ersättning till jourhem

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens förslag till beslut till arbetsmarknads- och socialnämnden

1. Omkostnadsersättningen till jourhem i egen regi höjs till samma omkostnadsersättning som SKR rekommenderar för familjehem 2023, det vill säga 226 kr per dygn för barn under 13 år och 255 kr per dygn för ungdomar 13-19 år.
2. Förslaget till beslut föreslås finansieras inom ramen för verksamhetsområde 3 Individ- och familjeomsorg.
3. Socialsekreterare får delegation att besluta om ersättning till jourhem i egen regi i enlighet med SKR:s rekommendationer avseende omkostnadsersättning i familjehem.
4. Ersättningen justeras årligen i enlighet med SKR:s rekommendationer.

Anna-Lena Engstedt
Förvaltningschef

Sammanfattning

En översyn av omkostnadsersättningen för jourhem i egen regi har genomförts. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår att omkostnadsersättningen höjs till 226 kr/dygn för barn under 13 år och 255 kr/dygn för ungdomar 13-19 år. Detta överensstämmer med vad Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rekommenderar i ersättning för familjehem, och ligger i nivå med vad närliggande kommuner ersätter för omkostnader i jourhem.

Beskrivning av ärendet

Jourhem är ett enskilt hem som tar emot barn för tillfällig vård och fostran. Placering i jourhem är ett beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § socialtjänstlag (SoL). Familjevårdsenheten har sedan flera år tillbaka arbetat aktivt med att bygga upp en fungerande struktur för jourhemsverksamhet och att rekrytera

flera egna uppdragstagare som alternativ till mer kostsamma konsulentstödda jourhem.

Uppdragstagare inom jourhem har rätt till ersättning. En del av ersättningen avser de omkostnader som jourhemmet har för barnet och den andra delen är ett fast arvode. Omkostnadsersättningen består av två delar, en fast och en rörlig. Rörlig omkostnadsersättning/tilläggskostnad betalas ut under den period som barn finns placerat och tilläggskostnaden är individuellt beräknad. Ersättningens storlek beror på uppdragets omfattning och barnets ålder.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ger varje år ut rekommendationer kring ersättningar inom familjehemsvård. Rekommendationerna fungerar som stöd och vägledning för kommunerna, de är generella och därför valfria för kommunerna att följa, vilket gör att ersättningsnivåerna kan skilja sig åt mellan kommuner.

När det gäller jourhem utfärdar SKR rekommendationer för kontrakterade jourhem, där fast omkostnadsersättning utgår även då inga barn finns placerade. Som kontrakterat jourhem är oftast någon hemma på heltid för att ständigt vara beredd att ta emot ett barn akut och har rum i beredskap, till skillnad från rekryterade jourhem i egen regi, som har uppdrag periodvis och inte har omkostnader mellan placeringarna på samma sätt.

Tyresö kommun har valt att inte ha kontrakterade jourhem. Utgångspunkten för omkostnadsersättningen till jourhemmen är istället SKR:s rekommendationer för familjehem eftersom de likt jourhem som inte är kontrakterade, endast får ersättning vid placering. SKR:s rekommendationer för omkostnadsersättning vad gäller familjehem var därför vägledande när nämnden beslutade om ersättningsnivå för jourhem år 2019.

Nuvarande omkostnadsersättning

Den senaste översynen av arvodet och omkostnadsersättningen till egenrekryterade jourhem gjordes år 2019. Översynen ledde fram till att arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade om omkostnadsersättning enligt nedan.¹ Ersättningen grundar sig på de ersättningsnivåer som Skatteverket utgick ifrån, samt SKR:s dåvarande rekommendationer för familjehem.

¹ 2019-10-29, § 1082

Tabell 1 Nuvarande omkostnadsersättning jourhem, enligt 2019 års beslut

Omkostnadsersättning	Grundkostnad	Tilläggskostnad
Barn yngre än 13 år	142 kr/dygn	200 kr/dygn
Barn 13 år eller äldre	161 kr/dygn	226 kr/dygn

En översyn görs nu på nytt mot bakgrund av att omkostnaderna för jourhemmen har ökat i takt med övrig prisutveckling i samhället, samt att omkostnadsersättningen inte har höjts på flera år. SKR har också uppdaterat sina rekommendationer med nya belopp i januari 2023.

SKR:s rekommendationer 2023

SKR:s rekommendationer om ersättning till familjehem för barn och unga uppdaterades från och med 1 januari 2023. För familjehem och barn i yngre än 13 år rekommenderas 6781 kr per månad vilket motsvarar 226 kr per dygn. För 13-19 år rekommenderas 7 656 kr per månad, vilket motsvarar 255 kr per dygn.

En höjning i enlighet med SKR:s uppdaterade rekommendationer innebär en ökning med 780 kr/månad för barn under 13 år och 876 kr/månad för ungdomar 13-19 år.

Högsta skattefria tilläggskostnad, inklusive grundkostnad för barn under 13 år 226 kr per dygn, och för ungdomar mellan 13-19 år är 255 kr per dygn

Jämförelse med andra kommuner

En jämförelse har gjorts med ersättningsnivåer i närliggande kommuner. Jourhem Syd är en kommungemensam jourhemsverksamhet där Huddinge, Haninge, Nacka, Salem och Värmdö ingår. Ersättningsnivåerna är samma för alla kommuner som ingår i samarbetet när de inom upprättat avtal använder sig av kommunala jourhem mellan varandra.

Kommunerna som ingår i den kommungemensamma jourhemsverksamheten höjer omkostnadsersättningen varje år och följer SKR:s rekommendationer för familjehem.

Beskattnings av jourhem

Jourhemmet får göra avdrag för tilläggskostnaden om utbetalaren har följt SKR:s rekommendationer och haft en individuell beräkning som underlag för den ersättning som betalats ut.

För den fasta, schablonmässigt beräknade grundkostnaden får jourhemmet göra avdrag så länge utbetalaren av ersättningen har följt SKR:s

rekommendationer eller de i annat fall har ett underlag som visar hur ersättningen är beräknad. När det gäller den fasta omkostnadsersättningen beviljas avdrag med motsvarande belopp som utbetalats. Höjs den fasta delen får man göra avdrag för beloppet som man fått utbetalt.

Om en kommun betalar ut omkostnadsersättning i enlighet med SKR:s rekommendationer ska familjehemsföräldern/jourhemmet medges avdrag med motsvarande belopp till den del ersättningen överstiger 5 000 kr. Oavsett storlek på omkostnadsersättningen så görs en avdragsreducering med 5 000 kronor.

Skatteverket anser att utbetalaren kan betala ut en schablonberäknad omkostnadsersättning per barn eller vuxen enligt de rekommendationer som årligen utfärdas av SKR. Familjehemsföräldern/jourhemmet som är mottagare av ersättningen ska ta upp beloppet som en skattepliktig inkomst och medges avdrag med motsvarande belopp.

Förvaltningens kommentarer

Förvaltningen har bedrivit ett målinriktat arbete med att rekrytera egna jourhem och bedömer att ersättningsnivån är av betydelse för att kunna fortsätta rekrytera och behålla sina uppdragstagare i konkurrens med andra uppdragsgivare. En höjning av omkostnadsersättningen till jourhem i egen regi, till 255 kr per dygn, enligt rekommenderad ersättning för familjehem skulle ligga i nivå med vad närliggande kommuner ersätter för omkostnader i jourhem.

En höjning av omkostnadsersättningen ger en löneökning som påverkar beskattningen av jourhemmet eftersom inkomst ska införas i inkomstdeklarationen. Att höja omkostnadsersättningen ger ingen skattemässig konsekvens för jourhemmet eftersom inkomsten deklarerar.

Förvaltningen föreslår att omkostnadsersättningen för jourhem höjs till 226 kr per dygn för barn under 13 år och 255 kr per dygn för 13-19 år. Detta motsvarar SKR:s rekommendationer för familjehem.

Om det finns en inriktning att fortsätta utgå från SKR:s rekommendationer för familjehem, när det gäller omkostnadsersättningen för jourhem i egen regi, kan detta förslagsvis föras in i delegationsordningen. Enligt nuvarande skrivning i arbetsmarknads- och socialnämndens delegationsordning kan socialsekreteraren besluta om ersättningen enligt fastställda ersättningsnivåer (enligt nämndens beslut). Förslag till ändring skulle innebära att socialsekreterare kan besluta om ersättningen i enlighet med SKR:s rekommendationer för familjehem.

Under 2022 hade familjevården barn och ungdomar placerade i totalt 1347 dygn. Räknat på föregående år skulle en föreslagen höjning av omkostnadsersättningen innebära en ökad kostnad med cirka 40 tkr.

Förslaget till beslut föreslås finansieras inom ramen för verksamhetsområde 3 Individ- och familjeomsorg.

När ett barn eller ungdom behöver placeras i jourhem är det kommunens ansvar att barnet/ungdomen får den vård och den omsorg de behöver. Kontinuitet och hållbara lösningar för jourhemsverksamhet är viktigt för att säkerställa detta. Förslaget om en höjning av omkostnadsersättningen bedöms ge förutsättningar för att Tyresö kommun ska kunna fortsätta rekrytera och behålla sina uppdragstagare i konkurrens med andra uppdragsgivare, vilket är i linje med barns bästa.